

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:

REGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és Ipartalajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A közúti villamos.

Debreczen, szept. 30.

Mikor a város elhatározta, hogy villamos telepet létesít, ugyanakkor felmerült az a terv is, hogy a kisvasutat villamos vasúttá alakítsák át.

Ennek pedig jó ideje van. Azóta már fölépült a villamos telep, sőt a villamos világítás maholnap meg is indul, de hogy a kisvasutat villamossá alakítsák át, arról komoly szó alig van, komoly elhatározás még kevésbé. A helyi érdekű vasút részvénytársasága ugyan tárgyalásokba bocsátkozott a várossal, de a részvénytársaság oly igényekkel, követelésekkel lépett fel, hogy azoknak teljesítése teljességgel lehetetlenség a város részéről.

Azt a 25—30 esztendőre pedig bevárni, míg a vasut concessziója lejár, nem lehet. Debreczen város közönsége helyi közlekedésének megjavítására egy negyed századig nem várhat, a mai állapot pedig igazán tűrhetetlen.

Ilyen helyi közlekedés a majd kilencvenezer lakossal bíró Debreczenben abszurdum. A közönség állandóan zúg ellene, de egy része mégis használja, mert hisz rá van utalva. A városi tanács is, hogy úgy mondjuk, állandóan hadilábon áll az igazgatóság-

gal, melyet folyton sürget a közlekedés javítására, de persze hiába.

A helyi vasut ugyszólván semmit sem törődik a közönség érdekével s az igazgatóság minden törekvése abban kulminál, hogy a részvényesek minél nagyobb osztalékhoz jussanak.

Ilyen állapotok uralkodnak a helyi közlekedés lebonyolítása körül. Tovább ez így nem maradhat. A villamos telep kész van, hozzá lehet tehát kezdeni a kisvasutnak villamossá való átalakításához. Ha pedig a helyi vasut erre nem hajlandó, álljon elő a városi tanács valami tervvel, mert utóvégre neki kötelessége ezen a mizérián segíteni.

Tessék Arad példájára automobil omnibuszokat venni, vagy pedig gondolkodni a villamos autobuszok bevezetésén. Ez a közlekedési eszköz Ausztriában fényesen bevált, Debreczenben sem fog csődöt mondani. Egy bécsi gyárnak a prospektusai már a tanács előtt vannak, ajánlatos volna gondolkodni a terven.

Majd fog akkor futni a kisvasuti részvénytársaság mélyen leszállított igényekkel a városhoz, ha meglátja, hogy a kisvasut mellőzésével is meglehetősen javítani a helyi közlekedést. Mert hogy ezt a közlekedést tovább tűrni nem lehet, az bizonyos.

A színház.

Irta: Juhász Gyula.

A színház nem csupán világot jelentő deszka a magyarság számára, de kezdettől fogva máig és valószínűleg ezután is, a magyar nemzeti szellem egyik erős, diadalmas és egyetemes hatású organuma, lelkesítő, ünnepi érzéseket kiváltó emlékek színhelye. Eppen ezért éreznünk kell azt, hogy a hely, amelyen állunk, nemzeti örök találkozó helye, emlékek és remények gőpontja és igazgatójának és színeinek, közönségnek és kritikuskának azzal a tudattal kell a muzsahajlékba lépnie, hogy itt a hétköznapi munkánál és a közönséges örömeinél nemesebb hivatásról van szó, művészetéről, amely a magyar szépségeket és igazságokat hirdeti és ábrázolja.

Sokat beszélnek mostanában a színházról, amelynek eredeti jelentőségét igyekeznek lefokozni és amelynek hivatása és létjogosultsága fölött kételkednek. Az ilyen íráások és fölszólalások azonban legtöbb esetben vagy egyszerű üzleti érdekből fa-

kadnak és így az erősebb jogára támaszkodnak, vagy pedig a színház tulajdos lebecsülése vagy fölbecsülése sugalmazza ezeket. A mai kabaretvilágban, mikor rengeteg a komédiás-eszkimó és kevés a megélhetést biztosító főka, nem csoda, hogy a verseny nevében a tarka színpad, a kuplémuza emberei hevesen védelmezik a maguk többé-kevésbé művészi, de mindig elsőrangú anyagi érdekét.

Mindezeknél jóval komolyabb és érdemlegesebb szempontok azok, amelyek a modern ember művészi érdeklődése és szellemi szükségletei szempontjából tekintik a színház ügyét. Akik vagy nagyon sokat, csupa irodalmat, problémákat és megoldásokat várnak a színházról, vagy akik pusztára a munka utáni szórakozás és üdülés helyének tekintik. Két dolgot azonban nem szabad letagadni; a színház hivatása szerint igenis nyújt irodalmat és művészetet, a maga módján, a maga eszközeivel és igenis nem merő szórakozás, de eszközei arányában, igen sokszor nagy és mély emberi és művészi szeuázások forrása. Mert végre is a szin-

pad az a hely, az egyetlen igazán alkalmas fórum, ahol a nagy drámai zsenik, a görögöktől a modernekig, megfelelő formában, kellő haladással megszólalnak és pedig lehetőleg nagy emberi közönség láttára és hallatára. Nem hiába volt hatalmas jelentőségű a görög színház. Taáli csarnokában estéről estére az emberi élet egy-egy darabja játszódik le, a nemzeti nyelv estéről estére diadalmasan bontogatja ki benne a maga művészi szépségeit, zenéjét és igazságát.

Bizonyos, hogy mint minden emberi dolog, ez se tökéletes. Vannak rossz színházak és rossz színészek, mint ahogy vannak rossz könyvek és rossz poéták is. De a színház mégis nagy dolog, jelentős valami, értékes és szükséges intézmény, művészi és nemzeti szempontokból egyaránt.

Hogy a magyarság számára kiváltképpen az, azt nagyszerű történeti dokumentumok igazolják. Hiszen kezdetben nem is annyira irodalmat és szórakozást kívánt nyújtani a mi nemzeti játékszínházunk, de legfőképpen és szinte kizárólag

Hajduböszörmény a megyei székház építése ellen

Megyei központ akar lenni.

Hajduvármegye törvényhatósága — mint jelentettük — legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a mai rozoga székházat lebontatja és helyette a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern székházat építtet s erre a célra 800.000 koronát meg is szavazott.

Hajdumegye szeptember 28-iki közgyűlésének többsége nagy lelkesedéssel fogadta a székház felépítésének tervét, csupán csak a szomszédos hajduváros, Bőszörmény viseltetett az ügy iránt meglehetősen ellenszenvvel s az ottani bizottsági tagok neveltségesen következetes viselkedésükkel állandóan derült hangulatban tartották a közgyűlést.

Ugyilátszik azonban, hogy a hajduböszörményiek nem égedtek meg a közgyűlésen kifejtett ellenzékiességekkel, hanem tovább is akarnak menni. Mint megbízható forrásból értesülünk, a székház építési ügyét meg fogják fellebbezni, sőt egy másik verzió szerint hivatalos közgyűlés keretében óhajtanak a megyei közgyűlésnek a székház felépítése ügyében hozott határozata ellen tiltakozni.

Ezen álláspontjukat a böszörményiek azzal okolják meg, hogy valaha, a régi

A legújabb divatu női- és leányka kalapok

legoliosóbban beszerezhetők Jungreis Mari Utódánál, Piac-u. 52.

hajdukerületek idején a megyei székhely Hajduböszörmény volt s mikor Hajdunagygyét Debreczen székhellyel megalkották, csak jogaik fentartásával járultak hozzá a székhely áthelyezéséhez. Ha tehát most a megyei székházat újból felépítik, ezzel egyszer és mindenkorra elvesztik a reményt ahhoz, hogy valaha a megyei székhely ismét Bösörmény lesz. Végül még tradicionális okokkal is indokolják mozgalmukat.

Mindenesetre érdekes Hajduböszörmény mozgalma, de hogy annak semmiféle eredménye nem lesz, az előrelátó és bizonyosra vehető.

Az idegen faj ne legyen választó.

Ezt kívánja a néppárt!

Mégis lesznek ösválasztók.

Mióta a választói jog egyik tervezete nyilvánosságra került, a politikai pártokból sorra fölhangzanak a kívánságok és a vélekedések.

Ma a néppárt jelentkezik és tiltakozik az ellen, hogy az idegen faj is választói jogot kapjon.

Ha Andrásy megszorítja az analfabéták szerepét az új választójogban, így hangzik a néppárti nyilatkozat — ha bizonyos, még szóvá teendő megszorításokat alkalmaz a nemzetiségiekkel szemben és ha ezeket a megszorításokat azzal indokolja, hogy az állami és társadalmi rend érdeke az éretlen, gyakorlatlan tömegek bizonyos korlátozását szükségessé teszi: mennyivel inkább áll ezen korlátozás szükségessége ama bizonyos idegen fajjal szemben! Valljuk, és Andrásy is elhíheti, mert alkalma lehetett tapasztalni, hogy Magyarországra nézve sem az analfabéták, sem a nemzetiségek nem bírnak olyan veszedelmes befolyással, mint az az idegen faj, amelylyel szemben az államraison, a salus reipublice minden képzelhető korlátozást egyenesen parancsol.

a magyar nyelv jogát, igazát védelmezte, hirdette és terjesztette minden vonalon. A hódító idegen nyelv és az idegen nyelven beszélő magyarok ellenében egyaránt. Igaz, ezek az idők elmúltak, igaz, hogy a magyar nyelvnek nincs többé föltétlen szüksége arra, hogy a szinpad deszkáira meneküljön, mint utolsó oltalomra, de azért joggal tagadni nem lehet, hogy a nagy tömegek számára elsősorban a színház a legközvetlenebb, leghatásosabb és legáltalánosabb eszköz a kultúra, az emberi és nemzeti műveltség terjesztésére; a nagy gondolatok, érzések, igazságok és szépségek művészi föltüntetésére. Még mindig és úgy látszik, örökké igaza marad Hamletnek, a színészet nemmes barátjának, hogy a színész és színház föladata „ma és kezdettől fogva az, hogy mintegy tükröt tartson a természet elé és a kort a maga mivoltában, a száradót saját ábrázatában mutassa meg.” Ezeket kell éreznie a színháznak és a közönségnek a színházban, ahol a művészet ragyogó köntösében a költészet szárnyaló ígeit hirdetik.

Ujdonságok

minden ozikkben u. m. oostüm és blous kelmék slyemek, barchetek, és flanelek, női és leány felöltőkben, óriási választék, olcsó szabott árakban kaphatók. ✨

Klein Ignác

cégnél, Kistam plommal szemben.

esol. Ajánljuk a Sesshaftigkeit korlátját Andrásy figyelmébe és biztosra vesszük, hogy a mai parlamentnek, ha lehet vagy lenne is kifogása a reform egyik másik rendelkezése ellen: ezt a korlátozó rendelkezést óriási többséggel megszavazza.

Az idegen faj alatt a néppárt a bevándorolt galiciái zsidókat érti s azt követeli, hogy ezek csak akkor kapjanak választói jogot, ha már bizonyos idő óta állandóan az országban laknak.

Budapesti tudósítónk jelentette tegnap, hogy Andrásy elejtette azt a tervét, hogy az analfabétáknak indirekt uton választójogot adjon. Ezt a hirt most megcáfolják.

Tegnap este Hadik János államtitkár az alkotmánypártban kijelentette, hogy Andrásy ezen tervét mindenesetre megvalósítja, annál is inkább, mert a jelenlegi cenzus mellett is sok analfabétának van szavazata és a miniszter azt akarja, hogy ezek szavazati jogukat el ne veszítsék.

Wekerle a királynál. Wekerle

ma délelőtt a királyhoz ment audenciára. Politikai körökben azt is beszélik, hogy a választási reform előszankciója körül ne hézások merültek fel és hogy Wekerle ezeket a nehézségeket akarja a mai audiencián elsimitani.

Filharmonikus zenekar Debreczenben.

Negyvenhat tagból áll.

Az első próba.

Csak nemrég bocsátotta ki a Debreczeni Zenekedvelők Köre, ez a tavaly óta nagy sikerrel működő egyesület felhívását egy vonós és fuvós zenekar megalakítása iránt, s örömmel jelenthetjük, hogy e felhívásnak máris oly eredménye lett, mely minden varakozást felülmul.

Városunk zenét művelő tagjai oly nagy számmal jelentkeztek, hogy a zenekar immár véglegesen megalakult és ma este 8 órakor már első zenekari próbáját is megtartotta a zenede helyiségében. Bebizonyult az a régi igazság, hogy tömörülésben rejlik az erő. A zenekarnak 30 vonós tagja van eddig, akik nemes lelkesedéssel vettek részt a tegnapi próbában. Az 6 kitartásuk garancia arra, hogy e zenekar, mely városunk zenét művelő tagjait van hivatva egyesíteni, szép jövő előtt áll és kitűzött feladatának meg is fog felelni.

A fenti 30 tagon kívül van a zenekarnak 16 olyan elsőrendű tagja, akik fuvós hangszerekkel vesznek részt, s így már eddig 46 tagu a zenekar, ami a legvérmesebb reményeket is felülmulja.

A Zenekedvelők Köre a vegyes énekkart is megalakította már, amely szintén legközelebb fogja első próbáját megtartani.

Vallásegynlőségi Szövetség.

Dégenfeld gróf riadója.

Szervezkedés a klerikálisok ellen.

Az egyre erősebben hullámzó egyházpolitikai háborúnak egyik nagy-szerű csatája zajlott le ma a pesti megyeházán. Országos Vallásegynlőségi Szövetség néven új szervezetet emeltek sziklavár gyanánt a mindjobban előrenyomuló klerikálisizmus ostromával szemben azok, akik a vallásegynlőséget és a magyar liberálisizmust megakarják oltalmazni a fekete reakció támadásaival szemben. Az alakuló gyűlésnek kiemelkedő mozzanata volt Dégenfeld József grófnak, a tiszántuli egyházkerület főgondnokának megnyitó beszéde, amelyben sorompóba szölytotta a vallásegynlőség és a felekezeti közöi béke minden harcosát.

A Vallásegynlőségi Szövetség megalakulásáról budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

Pestvármegye székházának disztermében ma délelőtt kilen órakor vette kezdetét az Evangyéliomi Szövetség alakuló közgyűlése. Szenzációszámba ment Dégenfeld József gróf elnöki megnyitója, amely újabb riadó a klerikálisizmus garázdálkodásaival szemben.

Hiveink nagy érdeklődése — mondta Dégenfeld gróf — azt bizonyítja, hogy mindenki belátja a sürgős szervezkedés szükségét a klerikális törekvések ellen, amelyek a protestantizmussal szemben már nyílt támadásokban is nyilvánulnak. A reakciót vissza kell szorítani egyházunk és hazánk érdekében.

Nem kívánok rámutatni az okokra, amelyek a szervezkedés szükségét követelik, megtették már ezt a múlt napokban Zsilinszky Mihály és Tisza István gróf. Csak azt akarom bejelenteni, hogy szűkebb gyűlésen kimondták az Evangyéliomi Szövetség megalakítását, az alapszabályokat kidolgozták és a mai alakuló közgyűlés elé terjesztik.

Dégenfeld gróf beszédét rendkívül nagy lelkesedéssel fogadták. Antal Gábor és B.ksay Sándor püspökök, majd Balta-zár Dezső esperes, Dóczy Imre református tanáregyesületi elnök és Nagy Károly erdélyi egyházkerületi főjegyző egy-másután állottak fel, hogy egyházkerületeik és egyesületeik nevében bejelentések csatlakozásukat.

Végül a szövetséget — nemes céljainak megfelelően — Országos Vallásegynlőségi Szövetségnek nevezték el és megalaitották a tisztkart. Elnökök Dégenfeld József grótot, alelnökök Zsilinszky Mihályt és Antal Gábort választották meg.

Mindenki anarchista, aki él.

A budapesti rendőrség hajszája.

Anarchista-rémképek.

Nagy anarchista hajszával van elfoglalva a budapesti rendőrség. Besúgták a rendőrségnek, hogy a Kenyérmező-utcában egy mérnök dinamitot tart a lakásán elrejtve. A detektívek bevitték a mérnököt, akinél házkutatást is tartottak és tényleg találtak az irásztalban két robbanó patrónát. A mérnök igazolta, hogy nem anarchista, erre elhitték neki, a dinamit patronokat elkobozták és öt elbocsátották.

A Bulyovszky-utcában lakást vett egy fiatal ember. Azért volt a szomszédoknak gyanus, mert beretvált képű. Jäger inget visel és idegen. Besúgták. Reggel bevitték a főkapitányságra és ott estig folyt az igazolási eljárás. — Bevitték egy muszka katonatisztet, aki valahol az orosz-japán háboruban elvesztette a balkarját. Ezt a szállodából kerítették elő este a detektívek és reggelre igazolták. A katonatiszt arról volt kíváncsi, hogy fogadják Budapesten a királyokat. Reggelre az a kíváncsisága teljesen elmúlt. Ment vissza Oroszországba.

Egy másik ügyben még nagyobb nyomozást folytatnak. A Teleky téren egy uri külsejű ember az ószeresnél munkásöltönyt vásárolt. Kék zubbonyt és kék nadrágot. Az ószeresnek csak később jutott eszébe, hogy ez gyanus. Szaladt a főkapitányságra és beadta a gyanus vásárló személyleírását. Ezt sokszorosították és szétküldték a városban. Ilyen eset még százával kerül. És végeredményben a rendőrség a leghatározottabban kijelenti, hogy Budapesten nincsen anarchista.

Az ország mérnökei Debreczenben.

A vándorgyűlés részvevői.

A Magyar Mérnök és Építész Egylet, mint jelentették, október hó 4 én, vasárnap Debreczenben tartja meg az évi országos vándorgyűlését s ez alkalommal lesz az egyesület debreczeni osztályának avató ülése is. Az országos vándorgyűlés igen látogatottnak ígérkezik s a debreczeni osztály tagjai nagy előkészületeket tesznek az érkező vendégek fogadtatására. A vándorgyűlésre eddig a fővárosból és a vidékről a következők jelentették be részvételüket:

Budapestről: Hauszmann Alajos elnök, Balla Pál főtitkár, Gabos Oszkár, Egan Ede, Pirovits Aladár, Sárközy Imre, Mezse Pál, Martos Viktor, Torbáth Imre dr., Cserháti Jenő, Reisinger Aurél, Nagy Virgil, Pompery Elemér igazgató, Gerster Béla, Kajlinger Mihály, Banó László, Fritz Jenő, Spicz István, Walter János, Tóthossy Géza, Takács Győző, ifj. Rajos Lajos, Bereczik Gyula, Jakabovits Dániel, Brunovszky Pál, Czákó Adolf, Róck István, Bálint Béla, Szombatky László, Franzenek Imre, Gerster Kálmán, Viczián Ede, ifj. Rosz János.

Más városokból: Kemény Béla, Kőszeghy József, Korbély József (Nagyvárad), Gál Jenő (Szatmár), Bereczk Sándor (Kaposvár).

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik a városháza közgyűlési termében a vándorgyűlés, amelynek programját már ismertettük. A vándorgyűlés tagjai délután a városi villamostelepet tekintik meg, amelynek igazgatósága a mérnökök vándorgyűlése alkalmával indítja meg az üzemet.

„Derecske polgártárs.”

A földrajz és a belügyminisztérium.

Bohózat egy illeték körül.

A belügyminiszteri posta ma hatalmas csomagot hozott a főváros iktatójába. A hatalmas csomagokhoz egy leirat volt mellékelve, amelyben a belügyminiszter komoly, sőt szigorú hivatalos hangon felszólítja a fővárost, hogy kutassa ki Bihar Derecske nevű budapesti születésű és illetégszerű polgárt és hajtsa be tőle 2 korona 38 fillért.

Az aktacsomóban ott volt Bihar Derecske nyugtája is, amely arról tanuskozik részint német, részint francia nyelven, hogy Bihar Derecske a dünkéri magyar-osztrák konzultól fölvevett 2 frank és 50 centimest, amelyen Osztdendőbe utazott. A konzul a magyar belügyminisztériumtól kérte vissza a pénzt, a belügyminisztériumban azonban nem vették könnyedén az ügyet.

— Elvégre itt akták beszélnek — gondolták a minisztérium bölcsei — és az akták nyíltan bevallják, hogy Bihar Derecske budapesti illetégszerű polgár. Fizesse érte a főváros! Minket nem lehet becsapni! Mi nem fizetünk a főváros helyett. És ment a leirat, hogy a város tanácsa fizessen könnyelmű gyermekéért, akinek Bihar Derecske a neve. Fizesse a tanács 2 korona 38 fillért a város pénztárából és mondja meg Bihar Derecske polgártársnak, hogy máskor a maga zsebéből utazzék Osztdendőbe.

A leirat tizenegy óra felé érkezett a városházára — és fél tizenkettőkor már minden ember nevetett a folyosókon. Az illetékes ügyosztályban ugyanis rögtön megállapították, hogy Bihar Derecske egyszerű biharmegyei község, amely mint ilyen, aligha született Budapesten és illetégszerűt is nehezen szerzett a fővárosban. A belügyminisztérium viharos baklövésének persze hamarosan híre futott a városházán, onnan kivitték az utcára és a déli korzón már ezen nevetett mindenki. A belügyminisztérium földrajzi tudása zajos feltűnést keltett és a belügyi bölcseket mindenki 5 ösre klasszifikálta földrajzból. A városházáról pedig visszairtak a minisztériumba, hogy a leirat rendelkezéseit a legnagyobb sajnálkozás mellett sem hajthatják végre, mert a „Bihar-Derecske” nevű polgártárs a fővárosban nem lakik, de van egy ilyen nevű község az Alföldön. Tessék odafordulni.

A szepesi püspök asszonyai.

A zsarolók a bírák előtt.

Négy napos tárgyalás lesz.

A budapesti büntetőtörvényszék ma délelőtt kezdte meg Sárkány Lajos elnöklésével annak a bűnyegnek a tárgyalását, amelyet Pávry Sándor dr. szepesi püspök indított hamis eskü és zsarolás miatt Kovács Klotild és társai ellen. A bűnyeg főszerelője Kovács Klotild. Legutóbb Plathy Zsigmond lipótszentmiklósi plébánosnál gazdasszonykodott, akivel olyan megállapodása volt, hogy amennyiben ez öt ok nélkül elbocsájtja, huszonnégyezer korona kártérítést köteles fizetni. Pávry Sándor, amikor kinevezték püspökké, elmozdította a papszakácsnőt, mert erkölce és viselkedése ellen sok panasz érkezett az egyházmegyei hatóságokhoz.

Kovács Klotildnak mennie kellett, de bosszút esküdött a püspök ellen s attól kezdve minden lehetőséget elkövetett arra, hogy Pávryt a 24 000 K. követelés megfizetésére kötelezze. Fenyegető levelekkel árasztotta el a püspököt s mikor mindezekre nem hederített, polgári pört indított ellene a huszonnégyezer koronáért. Azt állította a bíróság előtt, hogy Pávry a Császárfürdőben tanuk előtt azt ígérte neki, hogy abban az esetben, ha a plébániáról eltávozik, tőle kapja meg a huszonnégyezer koronát. Bodor Gézáné, Kovács Klotild féltestvére és Dán Anna szakácsnő ilyen értelemben vallottak, a bíróság mindamellett elutasította a keresetet, mert kiderült, hogy Kovács Klotild egy másik följelentésben azt adta elő, hogy soha életében nem látta a püspököt és hogy nem tudja, miért tör ellene. Így tehát nyilvánvalóvá lett, hogy a császárfürdői látogatás sohasem történt meg.

A szakácsnő azonban nem nyugodott meg, hanem újabb eszközökhöz folyamodott, amelyekből sikert remélt. Egy Hege-dűs Sarolta nevű nő Kovács Klotild rábeszélésére a püspök ellen keresetet adott be, amelyben elmondta, hogy 1894. november 4 én Kovács Klotild, Bodor Gézáné, Dán Anna, Csekme Emma és özv. Viskiné társaságában meglátogatta Pávry Sándort császárfürdői lakásán. A püspök udvarolgatni kezdett neki, levette nyakáról értékes nyakláncát és kijelentette, hogy csak úgy adja vissza, ha tanuk nélkül, egyedül megy érte. Kovács Klotild, Bodor Gézáné és Dán Anna a bíróság előtt esküvel bizonyították, hogy az ékezerhisória megtörtént, mire a püspök megbízásából dr. Nagy Emil az egész társaság ellen megtette a bűnvádi följelentést.

(A pör szereplői.)

Az érdekes bűnyeg három vádlottja: Kovács Klotild, Dán Anna és Bodor Gézáné fogva volt. Kovács Klotildot börtönőr kíséri be a tárgyalóterembe. A többiek mér szabadiában vannak. A védát dr. Ba-

Meleg alsó ingek,

nadrágok, gyermek trikók férfi, női- és gyermek harisnyák (fegy-báz kötés) kesztyűk, sapkák, kalapok nagyon olcsó árban

Fisch Testvérek

üzletében

Piacz, Hungária kávéházzal szemben.

lás Elemér kir. ügyész képviseli. — Dr. Párvy Sándor szepesi püspök a tárgyalás első napján nem jelelt meg személyesen. A védelmet dr. Fényes Samu, dr. Tarján Mihály és dr. Admetó Géza látja el.

A beidézett ötvenkét tanu között szerepelnek Párvy püspök, Kleberich Márton kanonok, dr. Kéty Károly egyetemi tanár, Szederkényi Nándor főispán, Görgei Konstantin, dr. Alfay Zoltán, dr. Tótfalussy Gyula, Kohl Medárd püspök, dr. Baksay Sándor, dr. Hauskari Sándor, Lyra Szilárdné, Csekme Emma stb.

A bírság Sárkány Lajos elnöklésével feltíz után kezdte meg a tárgyalást.

(A titokzatos grófnő.)

Elsőnek Kovács Klótildot hallgatják ki. Részletesen emondja, miképp került Plattyhoz szakácsnőnek s hogy 24000 korona kártérítést kötött ki arra az esetre, ha el kellene hagynia az állását. Mikor megtörtént az eltávolítása, fejtett Budapestre, miután arról értesült, hogy Párvy a Császárfürdőben van. Egy délután hangzatos néven telefonált neki gróf Zichy Leona nevét mondta a telefonba és bejelenttem, hogy szeretnék a püspök úrral beszélni. Erre azonban azt felelte a titkár, hogy ki van zárva. Nekem pedig okvetlenül beszélnem kellett a püspökkel, mert ki akartam eszközölni, hogy Plattyt más egyházmegyébe helyezték át. Délután Voskynéval Csekme Emmával és Bodor Gézánnával elmentem a Császárfürdőbe. Hegedüs Sarolta is ajánkozott, hogy eljön, abban a hiszemben, hogy jó „vurcni” lesz a püspök.

Az elnök: Ezért a kifejezéséért három napi magánzárkával büntetem meg.

Kovács Matild előadja azután, hogy bejutott a püspökhöz, vele szemben ült le a divánra és előadta, hogy igazságtalanul távolították el a plebániáról. Arra kérte a püspököt, hogy ne kompromittálja, mert a nővére egy huszártisztnak a menyasszonya. A püspök megígérte, hogy jelentést fog magának tétetni, mért nem ismeri az ügyet.

(A medaillon.)

— Bement a püspökhöz Hegedüs Sarolta is?

— Igen, velem ment be és elmondta, hogy református volt, de kitért a katolikus vallásra. Kinyitotta a nyakán levő medaillont és megmutatta, hogy kereszt van benne. A püspök a medaillon után kapott és elvette Hegedüs Saroltától, aki különben is nagyon feltűnően viselkedett. Látott rajta, hogy pénzt akar a püspöktől. Beszélgetés közben zsebkezdőjével a püspök felé csapkodott, sőt úgy ült, hogy az egyik lába véletlenül a püspökhöz ért. Egyszer leejtett egy írást és amikor lehajolt érte, a lábát a püspök ölébe tette.

— Ez furcsa és alig lehet elképzelni.

— Pedig az úgy volt. Különben Hegedüs Sarolta úgy ült, hogy egyenesen megbotránkozás volt.

— Hegedüs Sarolta azután visszakérte a medaillont?

— Igen, de a püspök nem adta vissza.

— Igaz, hogy azt mondta a püspök, hogy menjen el érte egyedül?

— A szavakra már nem emlékszem. Azt azonban tudom, hogy mikor elakar tunk menni, az ajtó zárva volt.

— Ezt eddig sohasem mondta.

— Pedig erre határozottan emlékszem. Mikor elbucsuztunk, a püspök vagy megcsókolta Hegedüs Sarolta kezét, vagy megharapta. Általában az egész látogatásnak olyan színe volt, mintha én cupringer lettem volna, aki Hegedüs Saroltát és Csekme Emmát fölvezettem.

— Igaz az, hogy a püspök megfogta Hegedüs Sarolta lábát?

— Nem tudom, de az bizonyos, hogy Hegedüs lába állandóan közel volt

a püspökhöz és a szoknyáját felhuzta a térdéig.

— Hát most mondja meg, lélektani lag lehetnek tartja, hogy a püspök, aki öreg ember és aki akkor beteg volt, ilyesmit elkövessen.

— Hosszasan tudnék beszélni arról, hogy az mennyire lehetséges. Megengedhettem magának úgy is, mint ember, úgy is, mint püspök. Nekem még megígérte a püspök, hogy vagy nem bocsát el az állásomból vagy ő kifizeti a 24.000 koronát.

(Zárt tárgyalás.)

Délután az elnök zárt tárgyalást rendelt el, amelyen egy sereg levelet olvastak föl. Este hét órakor az elnök félbeszakította a tárgyalást és annak folytatását holnap délelőttre halasztotta. A fő-tárgyalás előreláthatóan három-négy napig fog tartani.

Szezonnyitás.

*

Oh Múzsá, ne vedd ma zokont,
Hogy szépen arra kérlek:
Csókolj az egyszer homlokodon;
Csókodra vágyom van okom,
Ez oly igaz, mint élek.
Hüseké lesznek a napok,
Keményednek a kalapok,
A szezon itt van, dühöng újra,
A kórus és a szende fujja.

Ki a színházról énekel,
Sikért az csak úgy érhet el,
Hogyha a Múzsá
Magyarán szólva: jól felhuzza.
E csókra azért vágyom én,
A mástör oly szerény legény,
Hogy lantom húrjai feszüljenek,
S méltó dalt szüljenek.

Mert a színházról énekelni
Merész, komoly dolog;
A kórusal versenyre kelni,
Mely oly szépen zokog,
Csak az próbáljon, aki látott
Vihart, vést és sok egyebet. —
Legfőbb Atyám, én megpróbálok,
Habár a korban
Ők vannak főbani,
A dalnok-Matuzsálemek.

Megnyiltak hát (kezdeni régen
Igy szokták a boldog vidéken)
A Múzsá-hajlék ajtai;
Az emberek remegve várnak
Szállására a kordinának,
Elnémulnak az ajkaik.
Aztán egy „Ah”, aztán egy „Bájós”
Majd: „Kár, hogy a foga hiányos”
Végül: „Megkapó a zenéje”.
S legvégül: „Mi volt a meséje?”

És megnyílt a színházi szezon,
Oly bájosan, mint némely lízon,
Amely kezdetben olyan édes,
Mig nem jut a közömbösséghez,
Ami halála szépnek, jónak
Nem telik el egy röpke hónap,
S az udvarló, vagy mondjuk puklikum,
Mindenhez ásit és mindent meguo.

Aztán jó a szezonnak vége.
A jelszó: béke, béke, béke.
Béke a hivekben,
Béke a szivekben,

S béke a színház minden zugában.

Nincs senki lázban,

Nem izgul senki,

Minden lélek a szezonvégének

Örömét zengi.

A színházról ritkán beszélnek,

S csak borús, unalmas estéken;

Mindenki örvend mulásán a télnek.

Ez a műelet a vidéken.

Kontrás

Baleset egy építkezésnél.

Egy munkásasszony szerencsétlensége.

Eltette a bedőlt fal.

Borzalmas baleset színhelye volt tegnap a közeli Vértess község. Egyik ottani építkezésnél egy bonás alatt álló fal kidőlt s a falomladék az ott foglalatokodó téglahordó napszamosasszonyt maga alá temette.

A végzetes szerencsétlenség Mányi Illésné nevű napszamosasszonnyal történt. Mint téglahordó foglalatokodott Nagy János vértessi gazdálkodó házának építkezési munkálatainál s éppen amikor az udvarra akar beszállítani egy csomó téglát, a bonás alatt levő kapumelletti fal iszonyatos robajjal ledőlt s a romok az ott elhaladó asszonyra hulltak.

A szerencsétlenség megtörténte után az építkezésnél dolgozó munkások természetesen az asszony megmentéséhez láttak. Minden igyekezetük dacára azonban csak egy jó félóra elmúlása után voltak képesek kimenteni a szerencsétlenül járt asszonyt, aki már ekkor eszméletlenül vonaglott és több sebtől vérzett. A baleset helyére megérkezett községi orvos beköltözte a vérző sebeket, azután élesztési kísérletekkel eszméltre hozta Mányi Illésné s a ma reggeli vonattal beküldte a debreczeni kórházba. A megsebesült asszony itt csakhamar ismét elvesztette eszméletét s a delutáni órákban már az orvosok is lemondtak az életéről.

A szerencsétlenség ügyében a vértessi csendőrség nyomozást indított, mert nem lehetetlen, hogy annak megtörténteért terhel valakit a felelősség.

Debreceni önkéntesek vizsgája.

Igen sikeres volt.

Csak 20 százalék bukott el.

A Debreczenben állomásozó 61. gyalogezredhez beosztott önkéntesek tegnap vizsgáztak le. A vizsga az előző évek vizsgáihoz képest sikeresnek mondható, mert a vizsgálatra jelentkezett önkénteseknek csupán 20 százaléka bukott el.

A szép eredményben nagy része van az önkéntes iskola kitűnő vezetőinek, Bandl Károly kapitány, iskolaparancsnoknak, Kolling Ádám főhadnagy, kiképző tisztnek, Morárju János főhadnagy és Tala Lajos hadnagy oktatóknak.

A vizsgára 44 önkéntes jelentkezett, kik közül 9 elbukott. A tisztvi vizsgát sikeresen a következők tették le: Vass Bartolomius, Bognár Teodor, Borus Mihály, Pupovický Antal, Csontos Kálmán, Schitter Miksa, Dudukovics Milán, dr. Frank Adalbert, Dancsof János, Grosz Zoltán, Gyomlay György, Hollinger Kris-

tóf, Karsy, vács István, ván, dr. Máté József, Némethy G. Reuber, Is Márton, Hr. Tóth Bagi Nándor.

Kivül gázott le úgy hogy nak fogják

U

— A ószi városi akarta a tá les tárgyat így a közz közgyűlést, az 1909. év első felébe

— A

Samassa J. nyolcvanad táviratozási lomból fény kesegyház majd a lic biboros érs kor az érs seki palotá

— A

szegényház előtt árver mében. Az részt, s az

— U

zeneakad Debrecze hirt adunk pesített ok turánkat k nyéről s m ható ered őszinte ör moly zenei vérsi életér tudják. Az lesztetik s énektansza vül. Ez év meg, zenei léktanszak lenc osztál a tömeges dániai elő zéposztály tatott fel e folyamatba Nagy Zolt érdemelt m hogy egy tán álló k dik városu

— A

lép. Holn az új bür sen két é

— A

Fisch

10f, Karsay István, Kegyes Ferenc, Kovács István, Lajos Adalbert, Lázár István, dr. Májerszky Jenő, Martikán Rezső, Máté József, Mező Imre, Nádler Miklós, Némethy Géza, Oláh Béla, Pentia József, Reuber István, Poporni Antal, Raics Márton, Hrittinger József, Szabó István, Tóth Bagi József, Wiener Miklós, Wanek Nándor.

Kivülük még Végvári István vizsgázott le és pedig jeles eredménnyel, úgy hogy Végvárit januárban hadnagynak fogják kinevezni.

ÚJDONSÁGOK.

— **Az őszi városi közgyűlés.** Az őszi városi közgyűlést szeptember hóban akarta a tanács összehívni, de a közgyűlés tárgyait nem lehetett előkészíteni és így a közgyűlés októberre maradt el. A közgyűlést, melynek legfontosabb tárgya az 1909. évi költségvetés lesz, október hó első felében fogja összehívni a főispán.

— **Az egri érsek nyolcvan éves Samassa József egri érsek** ma ünnepelte nyolcvanadik születésnapját. Mint Egerből táviratozzák, a városban ebből az alkalomból fényes ünnepségek voltak. A székesegyházban háladó istentisztelet volt, majd a liceumban díszgyűlést tartottak a bitoros érsek tiszteletére. Déli egy órakor az érseki szemináriumban és az érseki palotában bankett volt.

— **Árverés a városházánál.** A városi szegényház ez évi szőlő termését ma délután árverezték el a városháza nagytermében. Az árverésen igen sokan vettek részt, s az összes termést megvásárolták.

— **Új zeneiskola és orsz. kir. zeneakadémiai előkészítő tantolyam Debreczenben.** Alig néhány hete, hogy hirt adtunk P. Nagy Zoltán államilag kiegészített okleveles zenetanárnak zenei kulturánkat közelebből érintő új intézményéről s ma már igazán fényesnek mondható eredményéről számolhatunk be, — szinte örömmel mindazoknak, kik a komoly zenetanulásnak az egész város művészi életére kiható eredményét mérlegelni tudják. Az új intézmény fokozatosan fejlesztetik s a jövő tanévben hegedű- és ének-tanszakokkal teljes zeneiskolává bővül. Ez évben a zongoratanterv nyit meg, zeneelmélet és összhangzattan mellett tanszakokkal s mégis már eddig is kielégítő felállítását tette szükségessé a tömeges jelentkezés. Két kir. zeneakadémiai előkészítő tanfolyam, három közelebbi és négy gyakorló osztály állított fel ez ideig és a jelentkezés már folyamatban van. E kezdetből, mely P. Nagy Zoltán eddigi működésének jól megérdemelt méltánylása, bizvást remélhetjük, hogy egy erőteljes és hivatása magaslatán álló kulturális intézménnyel gazdagodik városunk.

— **A büntető novella éllebe lép.** Holnap, október elsején lép életbe az új büntető novella, amely különösen két érdekes újítást tartalmaz. Az

egyik a minősített lopást érinti, amelyet tetemesen enyhít, a másik pedig a csalásra vonatkozik, amelyet az új büntető eljárás rendkívül megszigorított.

— **A felügyelő bizottság és a költségvetés.** Az 1909. évi költségvetés-irányzat tárgyalását több napi munka után ma délután fejezte be a felügyelőbizottság, mely a költségvetésről szóló megjegyzéseit a legközelebb tartandó jog-és pénzügyi bizottsági ülésen terjeszti elő.

— **Nyírvizlecsapoló társaság** ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a városháza nagytermében. Az ülésen a gazdag tárgysorozatot délig letárgyalták. A várost az ülésen Kovács József polgármester képviselte.

— **Vádak egy fogorvos ellen** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ring Mór szabómester ma helytelen fogkezeles miatt meghalt. Orvosa Raab Manó dr. volt, akihez két héttel ezelőtt felment beteg fogával, a kezeléstől azonban rosszabbodott az állapota. Pólya Jenő dr. állkapocsontgyulladását konstataált, amiből vérmérgezés keletkezett. Herzl tanár megoperálta Ringot, de a műtét nem segített rajta s a beteg ma nagy kínok között meghalt. Ring családja büntető följelentést tett Raab fogorvos ellen.

— **Színházi Hírlap.** Ezzel a címmel jelenik meg holnap este egy igen tartalmas, eleven és ötletes színházi újság, melyet Hajdu Sándor hírlapíró kollegánk szerkeszt és Varga Lajos ad ki. A Színházi Hírlapot ingyen bocsátják a közönség rendelkezésére. Az újság közli az első előadások műsorát s a színrekerülő darabok tartalmát. Ezen kívül több színes rovat élénkíti a lapot.

— **Izgatás a katonaság ellen** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: A forradalmi szociálisták antimilitarista csoportja ma falragaszokon hívta föl a budapesti utoncsoportokat, hogy ne tegyenek eleget a katonai behívóknak. A rendőrség elkobozta a plakátokat és az izgatók ellen megindította a kihágási eljárást.

— **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy Rosenthal Jakab debreczeni lakos, valamint kiskori gyermekei, Klára, Gyula és Endre Királyra változtassák családi nevüket.

— **Aki az utcán alszik.** A rendőrség bünygyi osztálya érdekes lopási ügyben nyomoz. Polgár István debreczeni kocsis ma éjszaka ittasan leheveredett a Veres-utca kövezetére és takaróul a szűrét húzta magára. A bor olyan mély álomba ringatta a berugott Polgár Istvánt, hogy nem vette észre, amikor valaki levette róla a szűrét és azzal tovább állt. Miután felébredt, egyenesen a rendőrségre ment és panaszt tett az ismeretlen tolvaj ellen.

— **Sertésvész Debreczenben.** Tappler Pál debreczeni gardálkodó negyven darab sertést szállított fel a ferencvárosi sertésvásárra. Itt négy sertésen sertésvészt konstataáltak, amiről táviratban értesítették a debreczeni rendőrfőkapitányságot. A főkapitány annél fogva a nyolcadik állategészségügyi kerületre, ahonnan a sertésvésztes állatok valók, zárlatot rendelt el.

— **Rendőrök és forradalmárok harca.** Boroszlóról táviratozzák: Az orosz határon egy köszégekben, mi-

kor egy őrmester négy rendőrrel három terrorista vezért akart letartóztatni és behatolt abba a házba, ahol a terroristák tartózkodtak, öt lövés dördült el. Három rendőr meghalt, két rendőr súlyosan megsebesült.

— **Egy newyorki börtön titkából.** Newyorkból táviratozzák: A World súlyos vádakkal illeti a Sing Sing börtön igazgatóságát. A fegyencek jó pénzért megváltják magukat a nekik kellemetlen fegyencmunkáktól. A börtön egy időközben elbocsájtott orvosa több fegyencet, kik békeúton bántak vele, a börtönből a kózházba vitették. Az orvost, amikor üzemre rájöttek, kényszerítették, hogy állását elhagyja.

— **Kifosztott lakás.** Márton Lajosné debreczeni lakosné jelentést tett a rendőrségen, hogy mialatt reggeli bevásárlásait végezte, lakásában betörők jártak, akik elvitték a férje ruháit. Az ismeretlen tolvajok után a rendőrség kutat.

— **A gyermekgyilkos** A rendőrség letartóztatta Hollósi Juliska 23 éves csavargónőt tegnap a razzia alkalmával a Városligetben. Hollósi Juliska Budapestről csavargásért ki van utasítva. Néhány hónappal ezelőtt a viztoronynál egy portásnak átadott egy dobozt, tartaná addig, míg visszajön. A leány nem jött vissza, a doboz a rendőrségre került, ottan méhmagzatot találtak benne. A rendőrség letartóztatta a leányt.

— **Royal kávéház** villany fényben gyönyörű látványosság. Villany levegő tisztító, külön termek, ebéd, után fekete és uzsonna kávék különlegességek. Színház után meleg és hideg vacsorák. Külön termek esténként elsőrendű zenekar. Előre lehet ebédeket és vacsorákat rendelni. Bel- és külföldi borok, figyelmes kiszolgálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

80.000 koronát nyert: 91433.
10.000 koronát nyertek: 23979 95607.
5000 koronát nyertek: 5896 14294
32637 43664 54707 97252.
2000 koronát nyertek: 285 2288
2855 5297 13546 23614 27216 31858 40817
47763 62211 66328 67076 68806 71414
61916 75397 91905 123854.
1000 koronát nyertek: 1661 6682
7075 8166 8500 15641 17242 23048 26038
27013 27482 29350 29889 35362 38300
38631 40602 41566 45188 45260 46177
49468 50405 50703 50907 55138 56838
59032 62562 64445 66030 66818 71521
72798 73834 75502 78801 80712 82351
83017 86337 89263 89772 89931 90557
91749 92161 93028 96258 96962 97266
105529 112450 113546 118782 118879
120125 122234 122272 122462 124347.
500 koronát nyertek: 1358 2316
3049 3655 4482 9999 13291 15126 17216
19778 24329 29847 31497 34451 34947
35554 36193 36814 27610 38658 39955
42859 45847 47843 48205 48366 48749
49056 49836 50990 51957 54671 54906
56150 57027 57230 57584 58816 59999
60529 63480 63979 64779 65556 68219
70879 61269 75548 76336 77012 78863
79361 79630 80935 81952 82730 85333
88505 92734 92802 95411 96875 98589
100644 100812 102023 105878 107870
110162 110554 110866 111496 113471
115147 115373 115904 117563 117100
121071 121226 121248 123199 124295
124557.

Fischer Adolf posztónagykereskedőnél Piacz-u. 61. szám.
kizárólag hazai és angol divat szövetek kaphatók.

A Hungária kávéház az előkelő családok egyedüli találkozó helye. Naponként zene estély. Dus választék színházi vacsorákban. Saját termései borok. Társaságok részére külön terem.

Ha jó tartós élti zsebkészre, ollóra vagy borotvára van szüksége, ne mulassza el felkeresni Mentze Henrik újdonságok áruházát Kosuth u. 4. szám alatt.

Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kaplakokat csak a Hajdumező legnagyobb Rózsa féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Szüretre kévi tűzijátékok, röppentyük nagy választékban kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kosuth-u. 4. szám

Néptakarékpénztár m. sz. Piac-utoza 30. Magas kamatu kölcsönöket olcsó és kedvező visszafizetés mellett konvertál. Heti befizetéses életbiztosítási rendszer alapján késedelmi kamat nélkül hosszabb lejáratu kölcsönöket nyújt.

Percel Carola tánczisko'ájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-uteza 22. szám.

Antidol fejfájás és nátha ellen 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Ajánljuk a nagyközönség figyelmébe Hay Károly és fia tűzifa nagykereskedők raktárát hol legjobb tűzifa waggon és ölszámra legjutányosabban beszerezhető. Megrendelések Halköz 4 sz. Telefon 276.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Testi sértéssel vádolt rendőr. A debreczeni törvényszék büntető tanácsa érdekes ügyet tárgyalt ma Hoffmann József táblabíró elnökletével. Nagy Mihály debreczeni rendőr ült a vádlottak padján, aki azzal volt vádolva, hogy Böör János debreczeni gazdálkodót március hó 2-án éjjel úgy megütötte, hogy három heten tul gyógyuló sértést ejtett rajta. A mai főtárgyaláson Böör János nem tudta beigazolni, hogy a rendőr megütötte és így a vádlottat felmentette a bíróság. A királyi ügyész felebbezett.

Elített tolvajok A mult hó telén Lichtstein Sámuel balmazújvárosi földbirtokos tanyájából mintegy tíz mázsa szalmát elloptak. A tolvajok hamar kézrekerültek és ma el is ítélte valamennyiüket a debreczeni törvényszék büntető tanácsa. Kálmán István egy heti, Boldizsár József, Farkas István, Veress Gábor tíz tíz napi, Halasi Mihály két heti, Halasi Gábor nyolc napi és Simon János három napi fogházat kaptak. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Ingotlanok forgalma.

Egri Károlyné Fülöp Éva veszi a debreczeni 1268 sztkvben foglalt Árpádtér 34 sz. házat Hegedüs Györgynétől 6700 koronáért.

Deák István és neje Kiss Juliánna veszik a debreczeni 988 sztkvben foglalt 13 hold 50 négyszögöl ondódi földet a debreczeni ref. Collégiumtól 13560 koronáért.

Csongrádi József és neje Molnár Juliánna veszik a debreczeni 8900 sztkvben foglalt 526 négyszögöl Hatvan utcai kerti szőlőt Erdélyi István és neje Tóth Juliánától 2100 kor.

Terménytőzsde.

Debreczen, E. debreczeni bizományos távirati js. Budapest, 1908. szeptember 30

Készáru változatlan, határidők gyengültek.	
1908. októberi buza	11.50.- 51
1908. májusi buza	11.50.- 81
1909. áprillisi buza	
májusi roza	9.33.- 34
1908. októberi roza	9.71.- 72
1909. áprillisi roza	7.97.- 98
októberi zab	
1908. májusi zab	8.36.- 37
áprillisi zab	7.36.- 37
1909. májusi tengeri	
1908. júliusi	

Nyilttér.)*

NESTLÉ
GYERMEKISZTJE
csecsemők lábadozók
gyomorbaizások részére
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egydoboz ára 1kor.80fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.*

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ékszer, zseborát
bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

óra- és ékszerésznél
lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.
Fehérló szálloda épület.

ATOM.

Moly elleni védekezésre legjobb és legbiztosabb a butorokat, szőnyegeteket és függönyöket az elismert Atom porszívógéppel tisztítani.

Kapható és megtekinthető

Killer Ede butorgyárosnál
Debreczen.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
állatorvosi-rendelő

irodája

nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

Száraz hasáb
tölgy tűzifa

jutányos áron waggonként eladó.
Megrendelhető

a Forgalmi bank részvénytársaságnál.
Piacz-utoza 61.

Eddig nem létező
árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében <<<

Kohn M. Miksa

Hatvan-utoza 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

Használt tölgyfa hordók

minden nagyságban és gesztenyefa-transporthordók jó állapotban jutányos áron eladók

Wolf Lipót fia czégnél

Kismartonban, Sopron-megye.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.
(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

1612/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2930/2—1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Vázsonyi Gyula és Ede részére. Kálmán Lajos debreczeni lakostól 228 korona tőke, ennek 1907. évi április hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 59 kor. 38 fillér perköltség erejéig 1908. évi július hó 31-en bíróság felülfoglalt és 2100 koronára becsült kávéházi berendezésekből álló ingóságok 1908. évi október hó 2-án délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Hunyadi utca 22. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi szeptember 5.

Olah Géza birói kiküldött

Fektor

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és
biztos hatáú

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt **Úrjegye 80 fill.**
"KOLUMBUS" vegyészeti gyár részvénytársaság.
Budapest, VIII., József-utca 16-18.

Uj üzlet!

Tisztelettel van szerencsém érte-
síteni a n. é. közönséget, hogy a ve-
zetésem alatt megnyit.

**vászon, selyem és női ruhaszövet
áruházban**

Debreczen, Kossuth-utca, Városház-épület.

Divatos jó és olcsó ruhadiszek, Fla-
nellek, mosó vellek, Asztalneműk,
Ágyterítők, Fűggönyök, Paplanok
Kendők, Ernyők, és szabókelékek
kaphatók

Figyelmes kiszolgálást ígér és
jóakaró pártfogást kér, szolgálatkész
tisztelettel

Boros Izidor.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli
Vállalata az Egyesült Villamossági
és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piacz utca
77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden
e szakmába vágó munkálataival
foglalkozik, — lakások, üzletek,
kastélyok, gyárak, műhelyek és
egyéb helyiségek Villanyvilági-
tási és Erőátviteli berendezéseit
a legmegbízhatóbban, a legna-
gyobb szakszerűséggel és igen
jutányos árban készíti.

Tervezetek és költségvetés dij-
talan.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktá-
ramat kész árukban u. m. **Bluzokban,**
aljakban **gyermekruhákban** — Mérték
szerinti elvállalást gyorsan és pontos-
san teljesítek. Gyászruhákat 6 óra
alatt készítek mérsékelt árák mellett.
Saját varroda az üzletben. Azonkívül
mindenféle rőfös és rövidáruban
nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é.
közönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

Legjobb órák,
legszebb ékszerek
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórárs
Debreczen, Piacz-utca 42.

Értesítjük a t. cz. vevőinket, hogy a
nálunk alkalmazásban volt **Brüll Lajost**
elbocsájtottuk s így nevezettnek jogosult-
sága rendelmények és pénz felvételekre
megszűnt.

Egyben van szerencsénk a t. cz. kö-
zönség sz. figyelmébe ajánlani tűzifa nagy-
raktárunkat, hol bármily minőségű

**kizárólag 3 éves vágású
száraz tűzifa**

ölezámra és vaggonszámra legjutá-
nyosabban beszerezhető.

**Házhoz szállítást felelősség mel-
lett saját igáinkon eszközöljük.**

A megrendelések elfogadtatnak Lin-
denfeld Jenő fűszernagykereskedőnél Város
ház u. 2. és irodámban Halköz 4. szám.
Telefon 276.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve
tisztelettel

Hay Károly és Fia
tűzifakereskedők.

MERKLER SOMA

nap és esőernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Kizárólag francia mellfűzőkben

nagy választék 3 koronától feljebb.

Borsajtók

szőlőzuzók, fenyő puttonok,
bornyomózsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Piacz-u. 23.

Az iskolai év kezdeté alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat
a t. szülők szives figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók

nagy választékban feltűnő olcsó
szabott árakhoz

SZABO LAJOS FIAI

vászon- divat és szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Rózsa utca.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-
szére legelőnyösebben és a legnagyobb
szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, terveze-
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-
nul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

A legolcsóbb „Czipők“ bevásárlási forrása.

Neumann Testvérek czég

Telefon 434.

„a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.“

Telefon 434.

Rendkívüli alkalom.

Női borjubőr	czuggos	2.60	↓	Férfi vikszobőr sima	2.75
"	fűzős	2.60	↓	" borjubőr betétes	3.--
" Chevrobőr	czuggos	3.75	↓	" " Bergst	3.50
"	fűzős	3.75	↓	" Chevrobőr czuggos	4.50
"	gombos	4.--	↓	" " Bergst	4.50
" Boxbőr	czuggos	4.--	↓	" Boxbőr czuggos	4.50
"	fűzős	4.--	↓	" " Bergst	4.50
"	gombos	4.25	↓	Fiu borjubőr czuggos és bergst	2.50

Gyermek borjubőr faszeges 1 frt. 40-tól és leány 1 frt. 80-tól feljebb.
Kalapok, sapkák, fehéreneműk és nyakkendő: csodálatos olcsón. Erős fiu és
férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

Legjobb a Békési Róza, „CSONT“ szappara.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Debreczeni Csapó-utca 52. számú házam eladó, vagy egészben, vagy részben. üzlethelyiségeknek, lakásoknak kiadó. Értekezhetni Dr. Bertha Béla tulajdonossal Selmeczbányán.

Figyelem! Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelknél, csatlakozó vezetéket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Cséplőgép garnitúrákat veszek és eladok. Géplakatos tanulók felvétetnek Ehrenreich Sámuel Széchenyi-u. 44.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal alaku Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Fagyapolt szőlő és gyümölcs csomagoláshoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézárnál.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

"Kip-kop" 08	"Riz" 14
"Tiszti" 10	"Parafas" 14
"Délbáb" 12	"Arany" 20
"Kolibri" különlegesség	16 k.

Kapható: HARMATHY szivarkahüvelykülönlegességek főraktárában Debrecen fűvészkert u. 14.

Liszt stelázi és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklós-utca 22.

Kerések megvételre egy használt szódavizes kocsit. Cím a kiadóhivatalba.

Kiadó lakás november 1-re, négy szoba, alkov, minden hozzávalóval, gázlusterrel D. rabos-u. 5. Értekezni lehet az emeleten.

Két önön képesített, kitűnő gyakorlatu tanítónő magánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett Cím a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

Menyaszonyi kelengye, szőnyeg áruháza
DÉBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai

Női ruhakelmék, Flanelek, selymek, ruhadíszekben.

Óriási választék!

A Párisi Nagy Bazár

Dégenfeld-tér
7. sz. alatt, a

Kenyér-piaczon van.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett
kaphatók.

Gizella-Egylet Kölcsönös élet- és hozománybiztosító intézet

Igazgatóság: Wien, I. Franz Josef Kai 13.

Felhívás a kiküldöttek választásának megajjtására az 1909. bezárolag 1913. évig terjedő működési időtartamra, az alapszabályok 10—12 §§. értelmében.

Mindazon t. c. tagok, kik a kiküldöttek megválasztásában részt óhajtanak venni, sziveskedjenek e szándékukat f. évi október 2 től 16 ig terjedő időközben, a pontos cím és a kötvényszám közlése mellett közvetlenül az igazgatósággal, Wien, I. Franz Josef Kai 13. levéllileg közölni.

E tagok ezután forduló postával kapják kézhez a szavazólapot választási javaslatot, egy viszborítékot és a választási szabályokat az alapszabályok 10-13 §§-ainak lenyomata.

A szavazólap az igazgatóság által kiadott viszborítékban a f. évi október 26-tól november 9. terjedő időközben küldendő be; később beküldött szavazólapok érvénytelenek. Wienben, 1908. október hó 1-én.

Az igazgató-tanács.

Utánnomás nem díjaztatik.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatású vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL UDITÓ ASZTALI VIZ.

Udit, gyógyít!

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomásra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hú-utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück czégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

Óriási választékban kaphatók **Gerő E. Ernő** férfi, fiu és gyermekruha áruházában

Debreczen, Piacz-u. 41, a nagytrafikkal éppen szemben.

Rendkívül olcsó árak.